

JEFF FOUNTAIN

**ŽIVJETI
KAO LJUDI
NADE**

**Nada, vjera i vizija za
Europu 21. stoljeća**

DARUVAR, Masarykova 54

2008

Naslov izvornika:

LIVING AS PEOPLE OF HOPE

Faith, hope & vision for 21st century Europe

by Jeff Fountain

Publisher: Initialmedia, Rotterdam, The Netherlands

© Copyright 2004 Jeff Fountain, Heerde

© Copyright za hrvatsko izdanje: Logos, Daruvar

Urednica: Nada Konecky, prof.

Prijevod: Božica Srnc

Lektura: Vladimir Hobljaj

Korektura: Estera Cenger

Grafički uredio: Mladen Konecky

Za nakladnika: Zdravko Konecky, prof. ing.

Izdavač: Logos, Daruvar

Masarykova 54,

Daruvar

e-mail: logos-daruvar@bj.t-com.hr

www.logos-daruvar.hr

NADA ZA ŽIVOT

Varaždin

Tisak: "Logos" d.o.o. Daruvar

ISBN-10: 953-6639-64-5

ISBN-13: 978-953-6639-64-9

EAN: 9789536639649

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 662753

*Za Antonie & Gerinke
Stefana, Philipa & Joliena
i njihovu generaciju
koja će biti prva generacija
odraslih ljudi u novom mileniju*

*...i sjećanje
na Maartje
kojoj je teško bilo
vidjeti Božju budućnost punu nade.*

Posebna zahvalnost pripada:

**Danici - bez koje Prvi dio nikada ne bi bio napisan*

Jelly - za njezinu svakodnevnu podršku u uredu

Stuartu & Gordonu - s kojima sam zajedno bio u potrazi za budućnošću Evrope koja će biti puna nade

Robu & Sarini - za mirno mjesto gdje sam mogao pisati

Wynu & Shirley - za njihove uzore i ohrabrenje čitavog mog života & osobito sam zahvalan

Romkje - mojoj družici u dobru i zlu na našem putovanju u Božju budućnost.

*U trećem sam poglavlju opisao susret sa ženom koju sam nazvao Danica (to nije njeno pravo ime). Kada sam joj prvi puta rekao da pišem o našem susretu rekla mi je da je polaskana. To, međutim, više nije bilo tako nakon što je pročitala knjigu. Ona je zahtijevala da se čitateljima jasno kaže kako ona ne odobrava ono što je u knjizi rečeno. Dok sam ja, s jedne strane našu konverzaciju ponovio što sam točnije mogao, pokušavajući analizirati sličnosti i razlike u našim svjetonazorima, s druge sam strane želio prenijeti svoje poštovanje prema njoj kao iznimno zanimljivoj osobi koja strastveno zagovara svoje ideale i vjerovanja i ostajem zahvalan za njena izazovna i uznemirujuća pitanja.

*Ovo je knjiga velikih tema
sa praktičnom i lokalnom primjenom.
Dok je prije svega upućena Europskoj situaciji,
ova knjiga predstavlja uvide i predlaže odgovore
relevantne za većinu zapadnog svijeta.
Ja pišem iz osobnog iskustva u mnogim
zemljama Europe, ali isto tako iz pozadine
svakodnevice dva ruralna mjesta
u Nizozemskoj, Heerde i Epe.
Pokušavam povezati duhovne i filozofske
ideje koje su Europu učinile Europom,
svakodnevni razvoj i promjene koje se
dogadaju pred nama a koje odjekuju
u mnogim dijelovima svijeta.
Ali prije svega pokušavam pružiti razloge
za budućnost koja će biti ispunjena nadom za Europu,
naše zemlje, naše gradove i mjesta.*

*Prvi dio oslikava izazovnu situaciju Europe
na početku novog milenija.
Drugi dio odgovara na pitanje: kako možemo
obnoviti vjeru, nadu i viziju za budućnost?*

*Ova knjiga nakon svakog poglavlja ima
pitanja za razgovore u grupama.*

Jeff Fountain

*Jer ja znam svoje naume
koje s vama namjeravam -
riječ je JAHVINA -
naume mira, a ne nesreće:
Da vam dadnem budućnost i nadu.*

Jeremija 29:11

*Nju (nadu) imamo
kao pouzdano
i čvrsto sidro duše
„koje prodire u prostor iza zastora“
kamo je ušao za nas
u svojstvu preteče
Isus pošto je „zauvijek“ postao
Veliki „svećenik sličan Melkisedeku“.*

Hebrejima 6:19-20

Sadržaj

<i>Prvi dio: Šest pitanja</i>	9
1. Tko? ... se usuđuje predviđati	10
2. Gdje? ... je nada	15
3. Što? ... se ovdje događa	29
4. Kako? ... ćemo izići odavde	38
5. Kada? ... je Europa postala „Europa“	48
6. Zašto? ... bezboštvo	63
 <i>Drugi dio: Deset imperativa</i>	 78
1. Pitaj! ... što je Božja volja za Evropu	80
2. Odbaci! ... neprijateljeve dezinformacije	88
3. Sjeti se! ... što je Bog učinio u prošlosti	104
4. Priznaj! ... iskreno grijehe crkve	115
5. Glavu gore! ... za istinu o sadašnjosti	126
6. Gledaj! ... što je Bog nakanio	138
7. Obnovi! ... evanđelje Kraljevstva	153
8. Prigrli! ... svoju odgovornost i ulogu	168
9. Premjesti! ... crkvu u 21. stoljeće	177
10. Suraduj! ... lokalno, nacionalno, regionalno	188
 Naša nada - Milenijski credo	 203
Bibliografija	206
Web-stranice	208
Bilješke	210

PRVI DIO

**ŠEST
PITANJA**

**Izazovna situacija u Europi
na početku novog milenija**

*Prorokovanje je nezgodna aktivnost,
osobito kada uključuje budućnost.*

Kineska narodna

1. Tko?

... se usuđuje predviđati

SVI SE SJEĆAMO gdje smo bili kada se približavala ponoć 31. prosinca, 1999. Magični trenutak konačno je došao, uz ekstravagantnu predstavu vatrometa i zveckanje čaša, sigurno smo ušli u novo tisućljeće!

Ali prelazak nije prošao bez napetosti. Sjećate se famoznog Y2K (year 2000 - godina 2000) straha? Mjesecima, pa čak i godinama službene su nas osobe upozoravale da se pripremimo na nestašicu struje, hrane, novca i goriva. Rušenje kompjutora, bilo nam je rečeno, moglo bi dovesti do koječega, od nefunkcioniranja automatskih vrata na trgovačkim centrima do nenadanih padova aviona, pa čak i slučajnih nuklearnih napada.

Jumbo-plakati vladinih agencija pitali su nas: *Jeste li spremni za novo tisućljeće? Je li vaša firma sigurna protiv Y2K efekta?*

Kompjutorska je industrija cvala prodajući novu opremu. Mnogi od nas počeli su spremati dodatne zalihe hrane... za svaki slučaj.

Da nam osvježim pamćenje koliko se u to vrijeme ova situacija činila ozbiljnom, evo nekih nasumce odabranih izvadaka iz mojih e-mail datoteka u vezi s ovom prijetnjom:

* 16. lipanj, 1999. SAD: Gotovo polovica Američkog stanovništva smatrala je vjerojatnim da će ljude uhvatiti panika i da će povući sav svoj novac iz banaka prije kraja godine, bio je zaključak Gallup ankete.

* Kršćanski pisac Gary North, jedan od prvih glasova upozorenja o prijetećem Y2K slomu, komentirao je: „Ako ova statistika ne natjera znoj na lica svih sudionika u salama za sastanke njujorških banaka, onda su članovi odbora totalni idioti.“

* 26. lipanj, 1999. Ženeva: Agencija UN upozorila je da se značajan broj zemalja u razvoju suočio sa ozbiljnim urušavanjem i kolapsom trgovinskog sustava i transakcija kako se bliži kraj godine, budući da nisu spremne suočiti se sa problemom koji nosi 2000. godina. „Posljedice koje bi mogle nastati mirovanjem ekonomije s obzirom na takvu situaciju nesagledive su“, rekao je visoki dužnosnik. „Postoji ozbiljni rizik da će unutarnja trgovina u značajnom broju zemalja u razvoju biti ozbiljno narušena dulji period vremena koji se ne može točno predvidjeti, a može potrajati tjednima, pa čak i mjesecima“, dodao je.

* 8. srpanj, 1999., Nizozemska: „Sada nam vrijeme stvarno istječe... Rezultati ispitivanja ukazuju da su poremećaji u poslovnom svijetu, organizacijama i društvenim

procesima, neizbježni. Kontroliranje takvih situacija sada zaslužuje najviši prioritet!“

* 22. rujan, 1999., Washington DC, SAD: Tzv. „milenijska buba“ mogla bi izazvati lančani internacionalni prekid snabdijevanja energijom što bi u slijedećih osam godina moglo ozbiljno ugroziti ekonomski rast Sjedinjenih država, izjavila je u srijedu grupa stručnjaka koja je proučila problem u Senatu. Uz 100 preostalih dana, posebno Vijeće o problemu tehnologije u 2000. godini, izrazilo je duboku zabrinutost zbog slike internacionalne strategije oko Y2K kao i zbog ekonomskih razloga. Postoji vjerojatnost da će se dogoditi ozbiljni poremećaji u lancima opskrbe kao rezultat tehničkih pogrešaka povezanih uz Y2K, stajalo je u njegovom izvješću od 288 stranica.

Situacija se uistinu činila krajnje ozbiljnom!

Kao internacionalna organizacija koja djeluje na svojim lokacijama u gotovo svim Europskim zemljama, mi u YOUTH WIHT A MISSION, ova smo upozorenja uzeli ozbiljno.

Svim našim uredima po svijetu poslali smo naputke u vezi sa Y2K. Ponukali smo ih da poduzmu sve što je potrebno kako bi se uskladili sa zahtjevima Y2K, u našem uredskom sustavu, kao i kod kuće i sa našim bankama, dobavljačima i uslužnim djelatnostima. Naše smo planove radili izbjegavajući termine u „vrijeme opasnosti“, i razvijali smo planove za svaki slučaj.

I tako... što se uistinu dogodilo dok su satovi otkucali ponoć?

Ništa!

NIŠTA!!!

APSOLUTNO NIŠTA!!!

Ili bar ništa značajno. Možda neki neobičan problem ovdje i ondje. Y2K predviđanja o sudnjem danu i globalnom kaosu spektakularno su pala u vodu.

Uzdah olakšanja!

Je li on primjeren?

Možda je ovo bio prikladan završetak stoljeća koje je odzvanjalo i drugim sličnim predviđanjima koja su također bila beznadno netočna.

* Prije nekih stotinu godina, stručnjaci su objavili kako radio nema budućnost; da je sve što se moglo izumiti već izumljeno; da će se ratovati samo strojevima; da je letenje napravama težim od zraka nepraktično i beznačajno, ako ne i nemoguće. I naravno, da je Titanik nepotopiv.

* Kako su godine prolazile bilo je još lažnih proročanstava. Atomska energija? Čista fantazija!, rugao se čak i Lord Rutherford. Prvo cijepanje atoma dogodilo se 1930. god.. Adolf Hitler se hvalio kako će Treći reich trajati tisuću godina. Erich Honecker je tvrdio da će Berlinski zid trajati stotinu godina.

* Internacionalni monetarni fond objavio je da će inflacija postati povijest do 1959. godine. Decca Recording je odbio Beatlese u ranim šezdesetima predviđajući da bendovi s gitarama više nisu u modi. Čak je i Bill Gates jednom rekao da bi 640 kilobajta za svakoga trebalo biti sasvim dovoljno!

* Popularni evanđeoski pisci šezdesetih i sedamdesetih predviđali su da će komunizam zavladati svijetom. Generacija mog oca slušala je slična predviđanja o Musoliniju i obnavljanju Rimskog carstva.

Okruženi tako velikim oblakom lažnih svjedoka, što se *mi* usuđujemo reći o budućnosti?

Što se *mi* usuđujemo reći o sutrašnjici Europe u ovoj knjizi?

Bezumnici srljaju tamo gdje se anđeli boje i pristupiti, i zato dopustite da za početak predvidim slijedeće tri stvari:

* Prvo, nitko *uistinu* ne zna kako će Europa izgledati sutra.

* Drugo, Europa sutra neće izgledati kao Europa danas.

* Treće, većina predviđanja o sutrašnjici Europe također će biti pogrešna.

Ali to nas ne bi trebalo spriječiti da se pitamo što bi budućnost *mogla* donijeti nama u Europi.

U ovoj knjizi naš je cilj da zajedno postavimo i istražimo slijedeća pitanja:

* *Jesmo li mi doista spremni za novo tisućljeće? Jesu li naše crkve spremne suočiti se sa izazovima novog tisućljeća?*

* *Tko će - i sa kakvim idejama - biti ključan u oblikovanju sutrašnjice Europe?*

* *Što će se dogoditi ako kršćani ostanu pasivni po strani, preokupirani svojim vlastitim crkvenim stvarima?*

* *Kakva bi mogla biti Božja nakana za Europu i Europljane u dvadeset i prvom stoljeću?*

* *Što bi se moglo dogoditi ako Božji narod obnovi viziju za preobrazbu Europe?*

* *Što bi se moglo dogoditi ako naučimo živjeti kao ljudi nade?*

Pitanja za diskusiju:

Gdje ste i kako proslavili dolazak novog milenija?

Koliko ste ozbiljno shvatili prijetnju Y2K? Jeste li poduzeli neke mjere opreza?

Kojih se još krivih predviđanja možete sjetiti?

Kakva je vrijednost u tome što se pitamo kako bi *mogla* izgledati budućnost?

*Uvijek sam vjerovao u izreku Harryja Trumana:
„Gdje nema vizije, narod propada“.*
Jean Monnet

2. Gdje?

... je nada

NA SVJETSKOJ IZLOŽBI u Parizu 1900. godine, naši su se pradjedovi mogli penjati u vrtoglave visine sasvim novog Eiffelovog tornja. Sa velike visine iznad grada mogli su promatrati izložke i ponositi se sjajnim postignućima modernog napretka i znanstvenih otkrića.

Činilo se da nema ničeg što čovjek ne bi mogao postići. Znanost i razum spasit će svijet. Smjelost, pouzdanje, optimizam i velika očekivanja mogla su se osjetiti u zraku.

Ali već za nekoliko kratkih godina - i tek nekoliko kilometara od samog Eiffelovog tornja - vodeće Europske industrijske sile jedna su drugu odvukle u blatne rovove na rijeci Sommi i Marni. „Rat koji će završiti sve ratove“, pozivala je okrutna i krvava realnost dvadesetog stoljeća.

Jedna depresija (financijska i ekonomska), dva svjetska rata i kasnije hladni rat, gotovo da nije ostalo ništa od naivnog optimizma naših pradjedova. Glasovi koji su puni pozdanja proklamirali smjeli novi svijet bili su ušutkani rezigniranim raspoloženjem cinizma i besciljnosti. Globalna fascinacija sagom o „Titaniku“ posljednjih godina dvadesetog stoljeća možda odražava široko rasprostranjeno post-moderno nepovjerenje u ljudske pokušaje da zagospodari prirodom i sudbinom.

Posljednja generacija prošlog stoljeća možda je bila prva u novije vrijeme koja nije očekivala bolji život za sebe nego što su ga imali njihovi roditelji. Za njih, budućnost „jednostavno nije što je bila nekad“.

Novi eksperiment

Ipak se nešto važno i povijesno počelo događati u Europi u zadnjoj polovici prošlog stoljeća, nešto što također predviđa drugačiju budućnost. Europske su se granice počele topiti prije napredovanja radikalnog novog političkog eksperimenta. Stari poredak suverenih nacionalnih država koji je dominirao kontinentom od vremena Napoleona, ustupio je mjesto novoj stvarnosti koja sve više utječe na Europljane na svim razinama. U politici, poslovanju, sprečavanju kriminala, sportu, ribarstvu i poljoprivredi, obični se Europljani iz dana u dan bore primjenjujući viziju nove Europe. Iako je dio većeg procesa globalizacije, uvođenje eura, jedan primjer sveopćeg prevladavanja tih novih stvarnosti.

Gledatelji MTV televizije i ljubitelji Europskog nogometa već odavno ignoriraju nacionalne granice. Političari, poslovni ljudi i policija već desetljećima djeluju preko svojih granica u očekivanju primjene novih Europskih stvarnosti. Mafijaške bande operiraju mrežama droge, prostitucije, ilegalnih imigranata i pranja novca od Čečenije do Portugala...

Nositelji nade?

A mi, sljedbenici Isusa Krista, što je naša vizija za novu Europu? Prošlost Europe u velikoj je mjeri bila oblikovana upravo od strane kršćana nositelja nade. Zato bismo očekivali da kršćani imaju poruku nade i za Europu budućnosti.

Zasigurno ćemo revno tražiti znakove Božje vladavine kako napreduju među Europskim narodima kao odgovor na naše molitve da dođe njegovo kraljevstvo! Na kraju krajeva, molitva Oče naš implicira molitvu Bogu da njegova volja bude u Europi kao što je i na nebu?!

Zasigurno ćemo voditi vatrene razgovore jedan s drugim o tome kako trebamo zauzeti odgovoran, biblijski stav o stalno rastućoj Europskoj uniji?!

Zasigurno ćemo u Pismu tražiti odgovore za potencijalnu prijetnju *Šalomu*¹ u budućoj Europi: nacionalizmu, rasizmu, urbanizaciji, zagađenju, prostituciji, korupciji u poslovanju i vladi, jazu između bogatih i siromašnih, propadanju vrijednosti...!?

Sigurno je da ćemo budućnost dočekati s vjerom, nadom i iščekivanjem, znajući koliko je često Božji Duh prodro u povijest Europe kada se sve činilo izgubljenim!? A znajući da je Isus Krist isti danas, jučer, sutra i zauvijek!?

Zasigurno...!?

Kruta istina je ovakva: u svitanje novog tisućljeća, prema lo je vizije o budućnosti Europe među Božjim narodom.

Gdje su danas proročki glasovi sa nečim što Bog želi reći o novoj Europi?? Čujemo li dovoljno sa naših propo-

¹ Hebrejski koncept riječi Šalom blisko je povezan sa konceptom kraljevstva Božjeg o kojem ćemo kasnije govoriti. Ona znači mnogo više nego jednostavno "mir" i odnosi se na mjesto, državu u kojoj je sve onako kako je Bog u početku nakanio: ispravni odnosi, ispunjene svrhe, primjereno funkcioniranje, itd.

vjedaonica da nas to može voditi u budućnost na ovom kontinentu? Zašto u knjižarama ima tako malo naslova koji nude biblijsku perspektivu nade, ili naslova o novoj Europi?²

Kompromis

Lideri u svakovrsnim društvenim, političkim i komercijalnim sektorima Europskog društva danas stalno komuniciraju preko nacionalnih granica. Ipak vođe protestantskih crkava ostaju aktivni samo unutar područja koja su naslijedili za vrijeme reformacije.

Europa srednjeg vijeka bila je mozaik spojen vjerom Europske Rimske crkve. Ali je reformacija uzdrmala to jedinstvo. Katolici i protestanti bili su razdvojeni duž etničkih i lingvističkih crta. „*Kakav knez, takva religija*“ bio je kompromis postavljen 1648. Ugovorom u Westphaliji. Vjera vladara automatski bi bila i službena vjera u državi. Iz tog razloga je ustanovljavanje „teritorijalnih“ crkava, državnih crkava, u određenom smislu ostalo povezano i sa novim protestantskim državama.³

Danas kada granice nestaju među članicama Europske unije, postajemo još više svjesni daljnjeg utjecaja tog kompromisa. Za razliku od Rimo-katoličke crkve, Europske

² Vidi Catherwood, Hume and Korthals Altes u bibliografiji o naslovima koji govore o Novoj Evropi.

³ Možemo samo nagađati duhovnu dimenziju ovog razvoja, ali možda je kompromis ovdje učinjen teritorijalnim duhovnim snagama. Taj je kompromis značio da su nacionalne crkve u svakoj protestantskoj zemlji imale blisku „kapelansku“ ulogu na prijestolju, umjesto proročke, a nisu se evanđeoski uključivale u drugim zemljama. Kao u Engleskoj danas, vladar je bio branitelj vjere, pa tako u protestantskoj zemlji nije bilo dopušteno biti katolik. Dužnost vjernika jedne zemlje nije bila da se uključuje u evangelizaciju ili misiju u drugoj, čiji duhovni branitelj je bio njezin vladar. Taj teritorijalizam je bio glavni razlog što su 300 god. nakon reformacije protestanti pokazivali malo inicijative za misije u drugim zemljama.

protestantske crkve su u velikoj mjeri vezane za svoje bivše suverene teritorije i imaju malo direktnih odnosa sa crkvama iz drugih naroda. To je u velikoj mjeri istina i o mladim evanđeoskim i pentekostnim denominacijama čija je vizija prečesto ograničena na njihovu naciju.

Nekolicina evanđeoskih lidera čini se ipak govori o novim Europskih stvarnostima. Čine se da nemamo mnogo reći o novoj Europi. Čini se da imamo malo vjere da Božje kraljevstvo može doći u Europu u većoj mjeri i da se njegova volja može vršiti i u Europi.

Jednostavno se čini da nema vizije za budućnost Europe. Jedan od otaca Europske unije, Jean Monnet, jednom je rekao: „Ja sam uvijek vjerovao izreci Harryja Trumana koji je kazao: ‘Gdje nema vizije, narod propada’.“ (!)

Monnet očito nije poznao svoju Bibliju. Oni koji svoje Biblije poznaju, u Trumanovoj će „mudrosti“ prepoznati jednu od Salomonovih drevnih izreka: poglavlje 29, redak 18.

Ali Monnet, „slobodni mislilac“, *imao je viziju za Europu.*

A što je sa nama koji mislimo da poznajemo naše Biblije? Što je *naša* vizija za budućnost Europe?

Danas po čitavoj Europi, crkva na mnogim mjestima „propada“.

Kralj Salomon (i predsjednik Truman) mogli bi nam reći zašto.

Nedostaje nam vizije.

Dobra vijest, loša vijest

Ipak, Božji su ljudi uvijek pozvani biti ljudi nade. Nama je povjerena poruka nade. Mi imao dobru vijest o Isusu Kristu i Božjoj vladavini koju trebamo reći. To je poruka nade za pojedince, obitelji, za čitave zajednice, za narode - čak i za čitave životne sfere.

U stvari, to je poruka nade za čitavi svemir! Biblija nam otkriva kako će jednog dana *sve* na nebu i na zemlji biti pomireno pod Kristovim Gospodstvom. *Sve!!* Sveto i svjetovno.⁴

Ali dobra vijest počinje lošom viješću. Ljudska vrsta boluje od smrtonosne bolesti srca. Srce ljudskog problema ostaje problem ljudskog srca. Aleksandr Solzhenitsyn, Ruski disident i autor, došao je do te spoznaje u zatvorskoj ćeliji u Gulagu: *linija između dobra i zla ne prolazi između naroda i ideologija, već kroz svako ljudsko srce.*⁵

Samo točna dijagnoza ljudskog stanja može dovesti do djelotvornog tretmana. Samo dijagnoza evanđelja je točna dijagnoza. Sredstva koja se temelje na drugim dijagnozama tek su šarlatanstvo.

Samo evanđelje ima lijek za Europski (i svjetski) problem grijeha koji je u korijenu stvari, a na površini se vide bezbrojne društvene, ekonomske i političke krize. Razmislite samo koliko društvo stoji udomljavanje razorenih obitelji, rastući kriminal, zloraba droge i alkohola, seksualno nasilje, korupcija u Europskim vladajućim krugovima, naponi UN za održavanje mira u Bosni i na Kosovu, široko rasprostranjeno zagađivanje na svim razinama uslijed ekoloških havarija u Rusiji koje je indirektno posljedica ateističkog pogleda na svijet... itd, itd.

Čak i prije smrti, plaća za grijeh je prilično velika!

Dobra je vijest da je Bog već nešto učinio s obzirom na čovjekovo stanje. Sa grijehom i njegovom posljedicom, smrću, zakonski se obračunao svojom smrću i uskrsnućem Božji savršeni sin, Isus Krist. Pomirenje i obnova sada su mogući. Mi možemo biti izmireni sa našim Stvoriteljem,

⁴ Vidi Rimljanima 8:19-21; Kološanima 1:15-20

⁵ Vidi The Gulag Archipeligo, vo.2, u poglavlju pod naslovom "The Ascent of the Soul".

sa našim bližnjim, sa našom okolinom. Mi možemo biti obnovljeni za Božju prvobitnu nakanu sa nama kao pojedincima, obiteljima, zajednicama, kao narodi i kao ljudska vrsta. To uistinu jeste dobra vijest!

Kada je Božji narod vjerno živio i dijelio tu poruku, u Europi su se događale velike društvene promjene. Obitelji i pojedinci bili su promijenjeni. Zaraćena plemena i narodi bili su izmireni. Sigurnost, društveni sklad i stil života koji je imao smisla i značaja bili su rezultat toga. Čitave zajednice i grupe ljudi na život su gledale sa novom nadom i očekivanjem.

To - i ništa drugo - je poruka koja je ljudsku vrstu naučila nadati se, kao što ćemo kasnije vidjeti.

Gdje je nada?

Ipak, kada je Božji narod izgubio viziju i nadu, utjecaj crkve je propadao. Svjetlost je izgubila sjaj. Sol je obljutavila.⁶ U očima svijeta, crkva je postala nerelevantna. Božji su ljudi postali promatrači, a ne igrači. A kredibilitet naroda nade opao je.

Danas ljudi ovoga svijeta trebaju nadu. *Vjeru* možda smatraju beznačajnom i staromodnom mnogi naši suvremenici. *Ljubav* je možda svedena na seks u našoj samoživoj kulturi. Ali onaj koji daje *nadu* je na čelu.

Unatoč nedavnom zbacivanju diktatora i nestajanju hladnog rata, milijuni naših sudrugova Europljana još uvijek su suočeni sa praznom i nesigurnom budućnošću. Onaj koji im ponudi nadu preuzima vodstvo - bez obzira temelji li se ta nada na istini ili ne. Hitler je poraženom Njemačkom narodu dao nadu u tridesetim godinama prošlog stoljeća, i postao je njihovim vođom.

Imamo li mi, ljudi Božji, nadu koju možemo ponuditi našim sudrugovima Europljanima? Zašto se tako često za-

⁶ Vidi Matej 5:13-16.

ključuje da je kršćanska poruka beznačajna? Da crkva pripada prošlosti, a ne budućnosti? Da kršćani nemaju što relevantno poručiti o glavnim problemima današnjice?

Stavimo se na trenutak u položaj tih ljudi. Kada pameetni Europljani koji ne pohađaju crkvu gledaju na nas, na crkvu, što oni vide? Kada slušaju našu poruku, izgovorenu i prikazanu, što mogu čuti?

Prečesto nas mogu vidjeti kako se povlačimo u sigurnost naših zajednica, međusobno igramo naše duhovne igre, naše „svete“ dijelove života odjeljenje od naših „svjetovnih“ dijelova.

Poruka koja se čuje: Kršćani imaju malo nade koju mogu dati Europi sutra. Prečesto nas vide preokupiranima našim doktrinarnim neslaganjima oko evanđelja koja su očigledno beznačajna za svakodnevne probleme poslovnih ljudi, političara, radnika u tvornicama, mladih i nezaposlenih.

Poruka koja se čuje: Kršćani imaju malo nade koju mogu dati Europi sutra. Prečesto oni vide beznadno „balkaniziranu“ crkvu, očajno slabu u sveopćim Europskim odnosima, nesposobnu da se zauzme za jedinstvo u različitosti, kojoj nedostaje moralni autoritet da vodi narode Europe u njihovoj potrazi za jedinstvom.

Poruka koja se čuje: Kršćani imaju malo nade koju mogu dati Europi sutra. Prečesto nas vide kako živimo u prošlosti, a izraze našeg zajedničkog štovanja kao čudne relikvije prošlih vremena. Gledaju ortodoksnu crkvu i vide tračak Bizanta. Rimska crkva podsjeća ih na srednji vijek. Tradicije i odijevanje protestantskog klera u nekim crkvama podsjeća na šesnaesto ili sedamnaesto stoljeće. Neke nekonformističke evanđeoske službe još uvijek odražavaju elemente devetnaestog stoljeća, dok pentekostni sastanci mogu probuditi nostalgiju za ranim godinama dvadesetog stoljeća...

Poruka koja se čuje: Kršćani imaju malo nade koju mogu dati Europi sutra.

Sve ovo možda i nije baš tako.

Ali budimo iskreni. Nešto jeste.

Mnogi naši suvremenici nas vide i čuju kroz ove filtre. Nije ni čudo što kod nas ne traže odgovore na probleme Europe! Nije čudo što nas ne smatraju ljudima nade! Nije čudo što je crkva Isusa Krista izgubila svoju vodeću ulogu u Europi! Nije čudo što propadamo bez vizije u Europi!

Jezikom Ponovljenog zakona, postali smo rep umjesto da budemo glava.⁷

Deset imperativa

Nada zahtijeva viziju za budućnost. Bez očekivanja nema nade. Ako su naša očekivanja niska, teško da se možemo nazvati ljudima nade.

Kako onda možemo obnoviti viziju, nadu i očekivanje za Europu? Kako još jednom možemo postati „glava“ koja će narode voditi prema Božjim nakanama?

Hodajući zajedno i slijedeći „deset imperativa za Božje ljude“, možda možemo obnoviti biblijsku nadu za Europu u dvadeset prvom stoljeću?

* Prvo, trebamo **tražiti** Božju volju za Europu.

Je li doista Božja volja da se njegova volja ne provodi u Europi kao što to neki proroci „posljednjih vremena“ čini se impliciraju?

* Drugo, trebamo **odbaciti** dezinformacije neprijatelja.

⁷ Vidi Pon.zak. 28:13, 44. Uporaba riječi „glava“ ovdje nema smisao dominacije u društvu kroz političku moć, kao što se to često u kršćanstvu događa; umjesto toga to znači vodstvo kroz služenje.

Naš neprijatelj je majstor propagande, a mi previše vjerujemo njegovim dezinformacijama o stalnosti Marksizma, Islama, svjetovnog humanizma i drugih - izama.

* Treće, mi se moramo **sjetiti** (ili - ne smijemo zaboraviti) što je Bog učinio u prošlosti.

On je nešto jedinstveno ulagao u Europske narode preko dvadeset stoljeća i još uvijek očekuje plodove svoje investicije.

* Četvrto, mi trebamo iskreno **priznati** prošle grijehe i pogreške Božjeg naroda.

Mnogi današnji naslovi u Europi potječu direktno ili indirektno iz pogrešaka Božjih ljudi u prošlosti. Što moramo s time danas učiniti?

* Peto, mi trebamo **gledati** što Bog namjerava!

Uzdrmani svijet Marksizma u prošlom desetljeću samo je jedan od brojnih pokazatelja da Gospodar povijesti još uvijek ima svoju svrhu za Europske narode. Očekujte iznenađenja od Boga!

* Šesto, trebamo **uzdignute glave** pogledati istinu sadašnjice.

„Kršćanska“ Europa je od svih kontinenata posebno kriva zbog namjernog potiskivanja spoznaje Boga, i tako postala očajnički potrebno misijsko polje.

* Sedmo, mi moramo iznova **obnoviti** evanđelje Kraljevstva.

Dobra vijest o pomirenju svih stvari, kroz Kristovo djelo na križu, odnosi se na svaku sferu života koja je pogođena grijehom: obiteljski život, crkveni život, događaji u vla-

di, poslu, ekonomiji, obrazovanju, umjetnosti i zabavi, zakonu i zdravlju, sportu i tako dalje.

* Osmo, mi trebamo **prigrliti** našu odgovornost i ulogu da budemo sol i svjetlo našem svijetu.

Samo crkva Isusa Krista ima adekvatnu poruku i autoritet da stane protiv tiranije. Vrijeme je da svoj kompleks manjine zamijenimo za kompleks „kreativne manjine“.

*Deveto, mi trebamo **premjestiti** crkvu u kulturu dvadeset i prvog stoljeća.

Da bi preživjeli tranziciju u novo tisućljeće i privukli mlađe generacije mi trebamo ohrabrivati radikalno eksperimentiranje u potrazi za novim relevantnim mješinama.

* I posljednje, imperativ je da se **udružimo** i da surađujemo!

Bog ne daje cjelovitu sliku niti jednoj grupi niti denominaciji niti struji; da bi mogli steći čitavu viziju mi trebamo biti u ispravnom odnosu sa drugim dijelovima Tijela Kristovog, učeći kako zajedno graditi Kraljevstvo - lokalno, nacionalno i interkontinentalno.

Deset imperativa! Više ćemo govoriti o svim ovim imperativima u drugom dijelu knjige.

Opcije

Međutim, prije nego poblizje ispitamo ovih deset imperativa, hajde da prvo razmotrimo buduće opcije Europe.

Europa sutrašnjice bit će oblikovana temeljnim vjerovanjima Europljana sutrašnjice. Dictum Maxa Webera, *'ideje imaju posljedice'*, implicira da stil života proistječe iz životnih stavova. Naše ideje o osnovnoj stvarnosti, o Bogu,

o prirodi, nadnaravnom, ljudskom svećenstvu, našem porijeklu i zagrobnom životu, sve to oblikuje naš stil života, naše prioritete, naše vrijednosti, naš moral i naše odnose.

U ovom našem izvanrednom vremenu nevjerojatnih promjena, „futuresologija“ je postala najjača industrija. Futuresolozi nas ispravno upozoravaju da „ako mi ne kontroliramo budućnost, ona će kontrolirati nas“.⁸ Trendovi i tehnološki razvoj analiziraju se kako bi se mogla oblikovati najbolja pretpostavka budućnosti prema kojoj će se upravljati biznisi i vlade i raditi svoje planove.

Približavanjem novog milenija skupina stručnjaka pri Europskoj komisiji u Bruxellesu, *Forward Studies Unit*, izdala je izuzetno stimulativan dokument naslova, *Scenariji Europe 2010: Pet mogućih budućnosti za Europu*.⁹ Njegova svrha nije predvidjeti što će se stvarno dogoditi 2010. Umjesto toga, on prikazuje različite scenarije temeljene na određenim faktorima i razvojem koji su dominantniji od nekih drugih, kako bi se ponudila široka lepeza izvedivih mogućnosti. Nakana je bila njegovati „kulturu budućnosti“ unutar Europske zajednice, pristup koji je usmjeren prema naprijed (nešto što bi mi u našim organizacijama i crkvama mogli naučiti od njih).

Pet scenarija nosi naslove:

* *Pobjednička tržišta*: pobjeda trgovine nad ratom, Američki način davanja prednosti poduzetništvu i brzom profitu, gdje „korisnik plaća“, što je početak dugo očekivane treće globalne industrijske revolucije.

* *Stotinu cvjetova*: decentralizirana participativna demokracija gdje vlade i multinacionalne države imaju malo

⁸ Vidi Dixon, Futurewise

⁹ www.hfe.org/resources/

utjecaja u odlučivanju nakon što su izgubile moralnu legitimnost u ranijem periodu novog stoljeća.

* *Podjela odgovornosti*: gdje politički autoriteti surađuju sa firmama, pojedincima i građanskim organizacijama stimulirajući tako njihov udio u životu šire zajednice.

* *Kreativna društva*: u kojima reforme čovjeka vraćaju na njegovo pravo mjesto u srce ekonomskog razvoja i postavljaju temelje za novu društvenu solidarnost naglašavajući kvalitetu života, a odbacujući materijalizam i opsjednutost produktivnošću.

* *Turbulentno susjedstvo*: nestabilne političke situacije u državama koje okružuju Europu stvorile su okupiranost sigurnošću na račun domaćih problema; globalizacija je povećala nejednaku raspoređenost bogatstva u svijetu a nije povećala općenito bogatstvo; organizirani kriminal, trgovina oružjem i terorizam doprinose primicanju anarhije sa granica Europe.

Ono što se može primijetiti da crkve nema u oblikovanju niti jedne od ovih budućnosti - unatoč činjenici da poznajem nekoliko ljudi iz te grupe stručnjaka koji su predani vjernici.

Temeljni stavovi koji leže iza ovih različitih ideologija koje oblikuju te scenarije ostaju neizgovoreni. Ali ja se pitam, ne događa li se fundamentalna promjena onog u što Europljani vjeruju - što bi nas moglo odvesti niz sasvim drugi put...

Koji sustav vjerovanja bi mogao oblikovati sutrašnjicu Europe? Široko gledajući, mogućnosti je iznenađujuće malo. U stvari, mi Europljani doslovno smo se već smočili u svemu i svačemu. Koje su to opcije? I kako su one oblikovale Europu u prošle 2000 godina? Koje to mogućnosti

možemo mi Europljani odabrati u bliskoj budućnosti? Kakva bi Europa mogla nastati od tih opcija?

Bizarno

Dok sam putovao na Balkan ljeti 1999. godine, imao sam neobičan i provokativan susret sa ženom čiji su pogledi na svijet bili vrlo različiti od mojih. Iskreno, išla mi je na živce.

Ali čineći tako, otvorila mi je oči da shvatim da bi naše putovanje u Europu sutrašnjice moglo biti turbulentan - *povratak* ponovo u budućnost.

Pitanja za diskusiju:

- # Sa kolikim dijelom ovog poglavlja se slažete, odnosno ne slažete?
- # Postali smo rep, a ne glava. Koliko je to istina u vašem iskustvu?
- # Kako nekršćani koje poznajete vide kršćane koji pohađaju crkvu?
- # 'Nada zahtijeva viziju za budućnost. Bez očekivanja nema nade.' Kakvu viziju za budućnost Europe ima većina kršćana koje poznajete?